

Katowice, dnia 5 lipca 2023 r.

INFORMACJA Nr 6s/2023/EW

w sprawie wypadku śmiertelnego, zaistniałego w dniu 18 czerwca 2023 r. około godziny 15²⁰ w Jastrzębskiej Spółce Węglowej S.A. KWK „Borynia-Zofiówka-Bzie” Ruch „Zofiówka” w Jastrzębiu-Zdroju, któremu uległ pracownik zatrudniony w specjalistycznej firmie Usługi Budowlane i Wysokościowe DRABEX Jerzy Drabek, lat 45.

Wypadek zaistniał w wieży szybu Iz.

Szyb Iz o średnicy 7,2 m i głębokości 982,76 m, będący szybem wdechowym oraz wydobywczym, wyposażony został w dwa górnicze wyciągi szybowe z naczyniami skipowymi do ciągnięcia urobku w przedziałach północno-wschodnim i południowo-zachodnim z głębokości 942 m. W rzępiu tego szybu usytuowany był zbiornik przepadu urobku wraz z urządzeniami do jego opróżniania.

W wieży basztowej żelbetowej szybu Iz wykonany został trzon prowadniczy o konstrukcji stalowej. Na poziomie 6 (+40,19 m) tej wieży, wokół trzonu prowadniczego usytuowano pomost z poręczami wewnętrznymi i zewnętrznymi do przeprowadzania kontroli podchwyków.

W dniu 27 czerwca 2022 r. rozpoczęto prace związane z remontem trzonu prowadniczego, polegające na wymianie skorodowanych jego elementów i wykonaniu zabezpieczenia antykorozyjnego. Prace prowadzone były cyklicznie przez specjalistyczną firmę Usługi Budowlane i Wysokościowe DRABEX Jerzy Drabek, każdorazowo po przekazaniu przez Wydział Szybowy kopalni rejonu robót osobie dozoru wykonawcy.

W dniu 18 czerwca 2023 r. o godzinie 8⁰⁰ przekazano wykonawcy rejon wieży wyciągowej szybu Iz, celem wykonania zabezpieczenia antykorozyjnego trzonu prowadniczego wieży wyciągowej szybu Iz w przedziale północno-wschodnim. Do tych prac skierowany został sześciuosobowy zespół pracowników firmy usługowej pod nadzorem brygadzysty tj. osoby dozoru ruchu o specjalności budowlanej. Zadaniem czterech pracowników było wykonanie prac malarskich w świetle trzonu prowadniczego wieży szybowej, natomiast zadaniem pozostałych dwóch pracowników obsługa agregatów malarskich na zrębie szybu (poziom 0 m).

Prace malarskie wykonywane były z użyciem technik alpinistycznych z czterech stanowisk roboczych oznaczonych jako: południowe nr 3 i nr 4 oraz północne nr 3 i nr 4. Każde stanowisko robocze zabezpieczone zostało stanowiskiem asekuracyjnym. Stanowiska robocze i asekuracyjne południowe nr 3 i nr 4 wyposażone były między innymi w liny statyczne robocze i asekuracyjne o średnicy 10 mm, zamocowane do

poręczy na poziomie 6 i wprowadzone w przestrzeń wewnętrzną trzonu wieży. Pracownicy wykonujący prace malarskie wyposażeni byli w uprząż alpinistyczną oraz urządzenie samozaciskowe do asekuracji i przemieszczali się w pionie na linach roboczych wraz z postępowaniem prac od poziomu 6 do zrębu szybu.

Około godziny 15²⁰ nastąpiło zerwanie się liny roboczej na stanowisku południowym nr 3, w odległości 4,55 m poniżej poziomu 6, w wyniku którego pracownik wpadł do szybu Iz.

Ciało pracownika zostało znalezione w rzępie szybu Iz nad zbiornikiem przepadu.

W wydanej opinii lekarskiej stwierdzono „uraz wielonarządowy ze skutkiem śmiertelnym”.

Przyczyną wypadku śmiertelnego był upadek pracownika z wieży szybowej do rzępa szybu, w wyniku zerwania się liny roboczej w trakcie prowadzenia prac z użyciem technik alpinistycznych.

Dotychczas nie ustalono dlaczego nie zadziałało urządzenie samozaciskowe do asekuracji.

W związku z wypadkiem Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku wydał decyzje w zakresie:

- wstrzymania ruchu zakładu górniczego w części dotyczącej eksploatacji górniczych wyciągów szybowych w przedziałach północno-wschodnim oraz południowo-zachodnim w szybie Iz,
- wstrzymania robót wykonywanych w szybowej wieży wyciągowej szybu Iz, związanych z wymianą sponorowanych elementów stalowych konstrukcji trzonu wieży i wykonywaniu zabezpieczenia antykorozyjnego trzonu prowadniczego wraz z belkami podtrzonowymi oraz kratownicy pomiędzy słupami wieży,
- zabezpieczenia sprzętu stosowanego do robót wysokościowych podczas wykonywania prac celem przeprowadzenia badania jego stanu technicznego,

i określił warunki wznowienia eksploatacji górniczych wyciągów szybowych oraz robót wykonywanych w szybowej wieży wyciągowej.

Ponadto nakazał:

Zbadać przez wyspecjalizowaną jednostkę prawidłowości rozwiązań technicznych zastosowanych w Jastrzębskiej Spółce Węglowej S.A. KWK „Borynia-Zofiówka-Bzie” Ruch „Zofiówka” w Jastrzębiu-Zdroju, zastosowanych podczas wykonywania zabezpieczenia antykorozyjnego w przedziale północno-wschodnim trzonu wieży basztowej szybu Iz z użyciem technik alpinistycznych w zakresie lin i sprzętu używanego do tych prac, zabezpieczonych w trakcie oględzin miejsca wypadku śmiertelnego w szybie Iz, celem oceny:

- poprawności zakładania stanowisk alpinistycznych,

- doboru lin i sprzętu,
- stanu technicznego lin oraz używanego sprzętu,

a także określenia przyczyny zerwania się liny roboczej oraz niezadziałania urządzenia samozaciskowego do asekuracji.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Rybniku.